

Secretariaat van de Directie Oppervlaktewateren
Avenue Prince de Liège 15
5100 Jambes
België

Adresse de visite:
Limburglaan 25, MAASTRICHT

+31 43 8808576
romgens@riwa.org
www.RIWA-Meuse.org

Vos références

Nos références
2016.001UBHR

Concerne
Openbaar onderzoek SGBP Maas

Ligne directe
+31 43 8808576

Date
5 januari 2016

Annexe(s)

Mijnheer, mevrouw

Met veel waardering hebben wij kennis genomen van 'Projets de deuxièmes Plans de gestion de l'eau du District Hydrographiques de la Meuse' van Wallonië. Bij deze willen wij graag onze mening hierover kenbaar maken.

RIWA Maas vertegenwoordigt de belangen van de drinkwaterbedrijven in Nederland en België die maaswater gebruiken voor de productie van drinkwater. De Maas is de bron voor de drinkwatervoorziening van 6 miljoen mensen in België en Nederland. Ons doel is om een zodanige waterkwaliteit in de Maas te bewerkstelligen dat de drinkwaterbedrijven met een natuurlijke zuivering drinkwater uit Maaswater kunnen produceren. Deze doelstelling sluit naadloos aan bij de doelen van de Kaderrichtlijn Water artikel 7:

Les États membres assurent la protection nécessaire pour les masses d'eau recensées afin de prévenir la détérioration de leur qualité de manière à réduire le degré de traitement de purification nécessaire à la production d'eau potable. Les États membres peuvent établir des zones de sauvegarde pour ces masses d'eau.

Onze reactie richt zich op het district Maas en dan met name op het oppervlaktewatergedeelte.

1. Gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw.

Voor de maatregelen ter vermindering van de emissie van gewasbeschermingsmiddelen wordt verwezen naar het PWRP 2013-2017 (Programme Wallone Reduction Pesticides). Het doel is om binnen de landbouw 25% reductie aan milieu impact te realiseren ; het is niet duidelijk binnen welke termijn, 2017 of 2021 ? De maatregelen zijn gebaseerd op vrijwilligheid, voor dit beleid worden geen financiële middelen vrijgemaakt. Uit ervaring is wel gebleken, dat er een strikte regie van de overheid nodig is om met dit beleid effectief de emissies te verminderen. Ook is het van belang om vanuit de financiële middelen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de EU de maatregelen te ondersteunen. Wij vragen u om hier aandacht te besteden. Ook lijkt de focus vooral gericht op gewasbeschermingsmiddelen die voorkomen op de lijst van prioritaire stoffen. Wij vinden bij onze reguliere metingen in de Maas bij Luik of Namêche ook andere gewasbeschermingsmiddelen en metabolieten in gehalten boven de normen van 0,1 µg/l (periode 2010-2014):

2-methylquinoline
Acide aminométhylphosphonique
(AMPA)

Carbétamide
Chloridazon
Chloridazon desphényl

Chlortoluron
Dicamba
Diéthyltoluamide (DEET)

Dimethenamid
flufénacet (n.m.)
Glyphosate
Isoproturon

Linuron
Métazachlore
Métolachlore
N,N-Dimethylsulfamid (DMS)

Nicosulfuron
Sébutylazine
Terbutylazine

Positief vinden wij de stimuleringsmaatregelen voor biologische landbouw.

2. Onkruidbestrijding in de openbare ruimte.

In het plan wordt beschreven dat vanaf 2019 de openbare ruimte beheerd moet worden zonder gebruik van pesticiden. Dit is een positief beleid voor de drinkwatervoorziening in Vlaanderen en Nederland. Immers glyfosaat wordt nog regelmatig in onze meetpunten boven de norm vastgesteld. Uit onderzoek is bekend dat emissies van glyfosaat naar oppervlaktewater worden gedomineerd door gebruik buiten de landbouw. In Namêche en Luik is in de periode 2010-2014 in 36% van de metingen de norm van glyfosaat overschreden. In de onderstaande tabel zijn de maximaal gemeten gehalten glyfosaat van de afgelopen jaren weergegeven in µg/l:

Jaar	Namêche	Liège
2010	0,39	0,54
2011	0,36	0,33
2012	0,11	0,33
2013	0,24	0,14
2014	0,35	0,25

Gelet op het feit dat een dergelijk beleid ook in de andere landen van het Maasstroomgebied van kracht wordt, verwachten wij dat deze overschrijdingen niet meer zullen voorkomen. Opvallend is dat u in het document général als doel benoemt een reductie van de milieu impact met 50%. Ik neem aan dat deze reductie op termijn 100% kan worden, bij een verbod op het gebruik van pesticiden.

3. Nieuwe stoffen, waaronder geneesmiddelen.

Het algemeen beleid en de maatregelen zijn in Wallonië met name gericht op het bereiken van de goede toestand, en daarmee voor de goede chemische toestand waarvoor een emissiereductie van de 45 stoffen en stofgroepen uit Richtlijn 2013/39/EU nodig is. De consequentie hiervan is dat in de plannen weinig aandacht is voor opkomende nieuwe stoffen, zoals geneesmiddelen, röntgencontrastmiddelen, nieuwe industriële stoffen, consumentenproducten e.d. In het document general wordt dit wel een van de uitdagingen genoemd, maar we hebben geen maatregelen of initiatieven tot onderzoeken kunnen waarnemen. Dat is opvallend, omdat er thans wel een driejaar lopend onderzoek naar het voorkomen van geneesmiddelen in het oppervlaktewater plaatsvindt, IMHOTEP door Société Wallone des Eaux (SWDE), gezamenlijk met SPW. Het is een goed opgezet onderzoek, dat veel informatie over deze materie zal geven. Het lijkt ons een goede zaak hiervan in de plannen melding te maken.

In de Internationale Maascommissie (IMC) is recent ook in het overkoepelend beheerplan een lijst met stoffen vastgesteld die van belang zijn voor de drinkwaterwinning. Het doel is om informatie over deze stoffen op vrijwillige basis uit te wisselen en de impact van deze stoffen te bespreken. Ook zal de IMC als platform voor kennisuitwisseling functioneren voor nieuwe stoffen. Wij denken dat het belangrijk is om de aanpak van dit thema in het Maasstroomgebied goed af te stemmen. Derhalve willen wij u aanbevelen om de gegevens uit het IMHOTEP onderzoek, en mogelijk ook ander onderzoeken, in te brengen in de gegevensuitwisseling die plaats zal vinden in het kader van de IMC.

4. Klimaatverandering

Alhoewel de gevolgen van klimaatverandering slechts marginaal in de plannen aan bod komen is het goed dat u in maatregel 590 verder onderzoek voorstelt naar uitwerkingen van de klimaatverandering op de watervoorraden, mede in het internationale verband van de IMC. Zoals in de Amice studie is verduidelijkt zal de Maasafvoer in de toekomst in droge tijden met 40% kunnen afnemen. Dit heeft grote gevolgen voor de waterkwaliteit in de Maas en de diverse ecologische en gebruiksfuncties, die daarvan afhankelijk zijn. Wij zouden het dan ook op prijs stellen indien u deelname overweegt aan de internationale studie Waterforall, die een vervolg is op het Amice project.

5. Industrie

Er is in de plannen een goede aandacht voor de emissies van stoffen door de industrie. Diverse maatregelen zijn erop gericht deze emissies te verminderen door revisie van vergunningen, inspectie van IPPC bedrijven, kennisverbetering etc. Wij krijgen wel de indruk dat ook hier de focus gelegen is op prioritaire stoffen met het oog op het bereiken van de goede chemische toestand. Echter de EU Directive Émissions Industrielles (IED) verplicht inzicht te krijgen in alle geloosde stoffen die een risico voor het milieu veroorzaken. Wij nemen aan dat ook dit aspect aandacht krijgt bij het revisieprogramma van de vergunningen voor IPPC bedrijven. Het belang hiervan wordt steeds zichtbaarder, doordat analysetechnieken steeds vaker 'onbekende stoffen' detecteren in het water die hun oorsprong vinden in productieprocessen. Wij zien dat regelmatig in onze meetpunten, en doen daarvan ook verslag in onze jaarrapporten. Voor een groot deel zijn dit onbekende industriële stoffen. Zo is ook recent aceton gevonden in Eijsden, hetgeen ook binnen de kaders van de IMC is besproken. Wij stellen het op prijs dat de Waalse regering in de milieuvergunning van het bedrijf Prayon de verplichting heeft opgenomen voor een onderzoek naar de betreffende lozing, en dat wij onlangs ook op de hoogte zijn gesteld van de resultaten van dit onderzoek. Het toont aan dat op het gebied van onbekende en nieuwe stoffen in industriële lozingen grensoverschrijdende samenwerking noodzakelijk is. Wij hopen en verwachten dat die samenwerking gecontinueerd wordt.

6. Internationale governance

De drinkwaterbedrijven van RIWA hebben er groot belang bij dat in alle landen van het Maasstroomgebied het waterbeheer gericht is op vermindering van emissies in bovengenoemde thema's, en dat hierover internationaal afstemming plaatsvindt in de IMC. Dit is van belang voor de komende planperiode, maar ook voor de door klimaatverandering beïnvloede verdere toekomst. Wij hopen en verwachten dat u hieraan zult bijdragen en de maatregelen ook mede daarop zult afstemmen.

Cordialement,
RIWA-Meuse

H.J.A. Römgens
directeur